

కష్టం తిన్నదేమో! రెక్కలున్నాయిగా!

ఎలికట్టె శంకర్ రావు

యవుసాయం జెయ్యటం మానాయిన దగ్గర జూసి నేర్చుకోవలసిందే ఏ అంగడం నా కొడుకైనా. ఇరాం లేకుంట యేదో పనిజేస్తనే వుంటడు. ఆయిన గోల్లు గిల్లుకుంట కూసున్న శిడం గూడ సూడలేకపోయిన యీ కండ్లతోని.

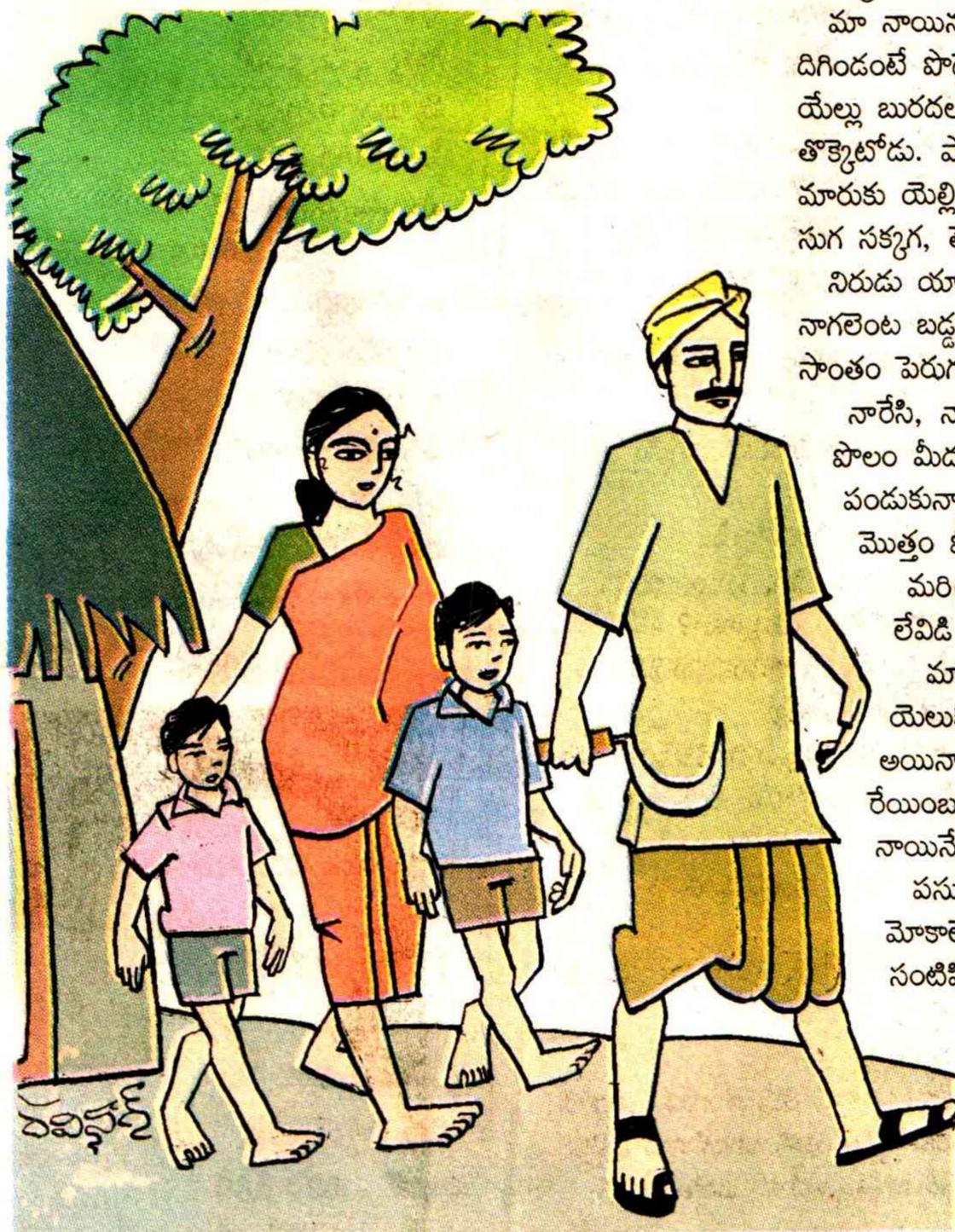
ఏ తెల్లారుగట్లనో లేస్తడా- పల్పుతాడో, పగ్గమో పేనుకుంట కూసుంటడు. లేకపోతే యే శిబ్బో, సుట్టకుదురో, పొరకోగాని బలే నేర్చుగా అల్లుతుంటడు.

ఇంగ యవుసాయం పనులైతే అదీ యిదీ అని చెప్పేదేముంది? లేసిన కాన్నించి పంటశేల్ల కాలువెమ్మటో, కలుపెమ్మటో పడ్డడు తప్ప మల్ల యింటి మొకం చూడడు.

మామ్మ శిన్నాయిన కొడుకు రావులు మావ పొలం, మా పొలం పక్కన్నే వుంటది. ఆయిన వొట్టి వొల్లంగనోడు. కుండలో గుర్రాలు తోలే రకమన్నమాట. ఆయినకు తిండి మీదున్న యావ పనిమీదుంటాది? ఒట్టి కూటి ముచ్చునాయాలా.

'ఒసే లంజే! ఈ కూడెట్లమింగాల్నే అని శెవులటికె యెత్తేస్తోని తోని యెట్ల శెయ్యనమా సంసారం' అని మా అత్త లబోదిబో అనుకుంట రొండు దినాలకోసారన్నా బజారుకెక్కపోతేనే యిచిత్రపోవాలె.

అసుంటి మా మావ పొలంల కలుపు, కామంచి గంటలు

కట్టిందంటే కట్టదామరి!

'తని దుప్పట్లై దూరిపోవటం కాదురా మొగతనమంటె. కడుపుకింత తిండిపెట్టే పంటను కన్నతల్లి కంటె యెక్కువ సూసుకోవాలె. సేద్యం జేస్తున్నమంటె తేటగ అద్దమోలిగ మెరవాలె పొలం. ఇగురం తప్పిన ముండ యవుసాయం జేసేదాని కంటె కులసంగం పెట్టుకొని అడ్కతినటం మేలు' అని ఒకటే దొబ్బుల బెట్టెటోడు మా నాయిన.

తొండలు గుడ్లుబెట్టేదైతేంది కాని మాకు నాలుగు సోట్ల కల్పి వో పన్నెండెకరాలు వుంది. (ఇదుండబటికే గదా మా నాయిన ఇల్లుటం వొచ్చింది?). యెల్లటి పంటలు అక్కరొచ్చినా రాకున్నా వున్నొక్క యెకరం పొలంల పండిందే మా యింటి రాజులకు బువ్వ. మా నాయిన పంట తీస్తుంటే సూసినోల్లు 'బరె జెనిగోలిగ పడతడయా పొలమెంట. కాల్ల సందున దూరినా లింగయ్య యీవురం రాదు యింకోనికి' అని మా బాగా మెచ్చుకుంటోల్లు.

ఒక్క యెకరాన్ని పట్టుకొని మూడు పంటలు తీసెటోడు మా నాయిన. అంతా ఆనకాలం, యేసంగితో సరిపుచ్చుకుంటే మా నాయిన మాత్తరం 'పిల్లలున్నరు తిండికి కావొద్దు? యెండని కాల్లు బార్ల సాపి కూసుంటె యెట్ల?' అని అగ్గి కురుస్తున్నా కత్తెర పొలం దున్నెటోడు.

ఆయిన కస్తాన్ని బూవమ్మ ఎప్పుడూ దాసుకోలే. మా యింట్లై రొండు గుమ్ముల నిండుగా తిండిగింజలు నింతే పేడతో మెత్తేసేది మామ్మ.

మా నాయిన దోతి పైకి యెగకట్టి గోశిబెట్టి మడికట్లకు దిగిండంటే పొద్దే తెల్నేదికాదు. తోడంగి గంట యేరు కనపడ్డా సరే యేల్లు బురదలకు గుచ్చి కూకటేల్ల కాడికి పీకి వొరంమీద బోర్లేసి తొక్కెటోడు. పొరబట్టి వొరం దీసుడు సురూ జేసిండంటే అవుతల మారుకు యెల్లి పోతేనే మల్ల లేసెటోడు. మా పొలంల వొరాలు సుగ సక్కగ, తేటగ గోడబెట్టినట్టు వుండేయి.

నిరుడు యాసంగి పూట సాలుసాగి వొల్లు దాసుకోకుంట నాగలెంట బడ్డడు మా నాయిన. తొలిసాలు యిరువాలు అని మడి సొంతం పెరుగుపెరుగు అయిందాంక వొదల్లే.

నారేసి, నాటుబెట్టిన కాన్నుంచి ఆయిన కండ్లు, కలలన్నీ పొలం మీదనే. మా నాయిన మాపటిలు యింటి పట్టున పండుకున్నా 'కట్టె మాత్తరమే యింట్లై గని ఎలికట్టాయిని పాసం మొత్తం పొలంకాన్నే లేదు?' అనక వూకోలు యెవలైనా.

మరి కండ్లల్ల వొత్తులేసుకొని తిరగబటికే గదా ఆగన్ని లేవిడి నీల్లకు యెకరం పొలం పారుతుంది?

మా నాయిన కాలుతీరో యేమోగాని యెండ్రకిచ్చలు, యెలుకలు మా పొలం దిక్కుగూడ జూసేటియి గావు. అయినా అయి తిరగటానికి మా నాయిన సందిస్తేనా? రేయింబగుల్లు ఆటికంటె యెక్కువే యిరాం లేకుంట మా నాయినే తిరుగుతుండె.

పసుల పెంట, మూడు పదియెల్లు వూరియా యేస్తే మోకాలెత్తు యెదిగి పచ్చగ నిగనిగలాడేది పొలం. సంటిపిల్లకు పాలు తాపించినట్టు యాల్లమీద నీల్లు పెట్టెటోడు.

పొట్టల్నుంచి అప్పుడే బెయిటికొస్తున్న వారెన్నుల్ని నిమిరెటోడు. మా పావురంగా కండ్లకడ్డుకుంటోడు.

మా నాయిన కష్టం వొరి కుంకులై దగదగా